

श्रीसत्यनारायण-व्रत-पूजाविधिः

श्रीगणेशाय नमः । ततः कर्ता आचम्य

ॐविष्णवे नमः । ॐविष्णवे नमः । ॐविष्णवे नमः । इति त्रिः वारं
उच्चारयेत् । पञ्चगव्यं प्राशयेत् । श्रीगणेशं स्मरेत् । तद्यथा
ॐगजाननं भूतगणाधि सेवितं कपित्थजाम्बूफलचारु भक्षणं ।
उमासुतं शोक विनाश कारकम् नमामि विघ्नेश्वर पादपङ्कजम् ॥
अर्घ्यं स्थापयेत् ॥ कर्मपात्रं निर्माय ॥ आदौ प्रायश्चित्तं कुर्यात् ॥
ब्राह्मण वरणं कुर्यात् ॥ संकल्पं कारयेत् हरि ॐतत्सत् ३
ॐविष्णुः ३ देशकालौ समुच्चार्य मम श्रुति स्मृति पुराणोक्त
फलावाप्तये पुरुशार्थ चतुष्टय सिद्धये श्रीमत्परमेश्वर
सत्यनारायण प्रीत्यर्थं विष्णुलोक (सत्यपुर) वासकामनया
यथामिलितोपचारैः दीपकलशगणेशादि देवता पूजनपूर्वकं
रमासहित श्रीसत्यनारायण पूजन तत्कथा श्रवण महं करिष्ये
इति संकल्प्य ॥ यथा विधिः दीपकलशगणेशपूजनं कुर्यात् ॥
मध्यकलशमुखे ताम्रथाल्यां अष्टदलं विलिख्य तत्र पूर्वादि क्रमेण
पूजयेत् तद्यथा-पूर्वे ॐविमलायै नमः । आग्नेये ॐज्ञानरूपायै
नमः । दक्षिणे ॐक्रियायै नमः । नैऋत्ये ॐयोगायै नमः ।
पश्चिमे ॐप्रभायै नमः । वायव्ये ॐसत्यायै नमः । उत्तरे
ॐअनुग्रहायै नमः । ईशाने ॐईशान्यै नमः । मध्ये ॐनमो
भगवते वासुदेवाय, विष्णवे सर्वात्मसंयोगाय योगपद्मपीठात्मने
नमः । इति आवाहनादि पाद्यादिभिरुपचारैः पूजयेत् ॥

ततो पीठपूजां कुर्यात्-

पूर्वे ॐलक्ष्म्यै नमः । दक्षिणे ॐसरस्वत्यै नमः । पश्चिमे
ॐआदिपुरुषाय नमः । उत्तरे ॐअनादिपुरुषाय नमः । पूर्वे
ॐगणपत्यादिपञ्चायतनेभ्यो नमः । आग्नेये ॐविनायकादि
पञ्चलोकपालेभ्यो नमः । नैऋत्ये ॐसूर्यादि नवग्रहेभ्यो नमः ।
वायव्ये ॐईश्वराद्यधिदेवेभ्यो नमः । ईशाने
ॐअग्न्यादिप्रत्यधिदेवेभ्यो नमः । पूर्वे ॐइन्द्रादि दशदिक्पालेभ्यो
नमः । आग्नेये ॐध्रुवाद्यष्टवसुभ्यो नमः । दक्षिणे
ॐधात्रादिद्वादशादित्येभ्यो नमः । नैऋत्ये ॐवीरभद्राच्चेकादश-
रुद्रेभ्यो नमः । पश्चिमे ॐगौर्यादिषोडशमातृभ्यो नमः । वायव्ये
ॐआवहादिसप्तमरुद्भ्यो नमः । ऐशान्ये
ॐविनायकब्रह्मविष्णुरुद्रार्कवनस्पतिभ्यो नमः । वायव्ये
ॐश्रीरामचन्द्राय नमः । ऐशान्ये ॐलक्ष्मणाय नमः । आग्नेये
ॐगणपतये नमः । नैऋत्ये ॐसूर्याय नमः । वायव्ये
ॐअम्बिकायै नमः । ऐशान्ये ॐशिवाय नमः ।

पूर्वे ॐ नन्दाय नमः । आग्नेये ॐ सुनन्दाय नमः । दक्षिणे
ॐ बलाय नमः । नैऋत्ये ॐ प्रबलाय नमः ।
पश्चिमे ॐ जयाय नमः । वायव्ये ॐ विजयाय नमः ।
उत्तरे ॐ सुशीलाय नमः । ऐशान्ये ॐ पुण्यशीलाय नमः ।
इति आवाहनादि पाद्यादिभिरुपचारैः सम्पूज्य
धूपदीपनैवेद्यादिकं च दद्यात् ॥

(ततो ताम्र या रौप्य थाल्यां रमा सहित श्रीसत्यनारायणस्य
सुवर्ण प्रतिमा या शालग्राम शीलां संस्थाप्य नवप्रतिमा मात्रैक्यं
प्राणप्रतिष्ठां कुर्यात् न तु शालग्राम शीलां) ॥

प्राण-प्रतिष्ठा-

ॐ आं ह्रीं क्रौं रमा सहित श्रीसत्यनारायणस्य
जीव, प्राण, वाक् पाणि, पाद, पायूपस्थादि सर्वेन्द्रियाणि
इहागच्छन्तु एष प्रतिमायां चिरं तिष्ठन्तु नमः ॥
ॐ मनोज्जूतिर्जुषतामाज्ज्यस्य बृहस्पतिर्यज्ञ
मिमन्तनो त्वरिष्टं यज्ञ ॐ समिमन्दधातु ।
विश्वेदेवासऽइहमादयन्तामोऽम्प्रतिष्ठ ॥
इति मन्त्रेण प्राण-प्रतिष्ठां कुर्यात् ॥

ततो आवाहनम् (केवल प्रतिमायां न तु शालग्राम शीलां)
ॐ सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।
सभूमि ॐ सर्वतस्पृत्त्वा त्यत्तिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥
आगच्छ भगवन् देव स्थाने चात्र स्थिरो भव ।
यावत् पूजां करिष्यामि तावत् त्वं संनिधौ भव ॥
आवाहनार्थं जल-पुष्पं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ।

ततो ध्यानम्-

ॐ ध्यायेत्सत्यं गुणातीतं गुणत्रय समन्वितम् ।
लोकनाथं त्रिलोकेशं कौस्तुभाभरणं हरिम् ॥
सुलोचनं चतुर्बाहुं शंखचक्रगदाधरम् ।
किरीटिनं कुण्डलिनं वनमाला विभूषितम् ॥
कंकणाङ्गुलिभूषाभिः केयुरैश्च विराजितम् ।
गोविन्दं गोकुलानन्दं ब्रह्माद्यैरभिपूजितम् ॥
ध्यानं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

आसनम् ।

पुरुषएवेद ॐ सर्व्वयद्भूतं यच्च भाव्यम् ।
उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेना तिरोहति ॥
अनेकरत्नसंयुक्तं नानामणिगणान्वितम् ।
आसनं देवदेवेश गृहाण पुरुषोत्तमः ॥

आसनार्थे कुश या पुष्पं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

पाद्यम् ॥

एतावानस्यमहिमातोऽज्यायांश्चपूरुषः ।
पादोस्यविश्वाभूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥३॥
गंगाजलं निर्मलं च सर्वसौगन्ध्यसंयुतम् ।
पादप्रक्षालनार्थाय दत्तं ते प्रतिगृह्यताम् ॥
पाद्यं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
अर्घ्यम् ॥ त्रिपादूर्ध्वऽउदैत्पूरुषः पादोस्येऽहाभवत्पुनः ।
ततोविष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशनेऽभि ॥४॥
गन्धपुष्पाक्षतोदूर्वां फलं च दधिसंयुतम् ।
अर्घ्यम् गृहाण देवेश प्रसन्नो वरदो भव ॥
अर्घ्यम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
आचमनीयम् ॥

ततोव्विराडजायतव्विराजोऽधिपूरुषः ।
सजातोऽत्यरिच्यतपश्चाद्भूमिमथोपुरः ॥५॥
कर्पूरेण सुगन्धेन वासितं स्वादु शीतलम् ।
आचम्यतां जगन्नाथ मया दत्तं हि भक्तितः ॥
आचमनीयकम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
स्नानीयम् ॥

ॐङ्गाङ्गा सरस्वती रेवा पयोष्णी नर्मदा जलैः ।
तदिदं कल्पितं देव स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
स्नानार्थे जलं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

मधुपर्कम् ॥ ॐमधुव्वाता० ॥
दधि क्षौद्रमिदं शुभ्रं कपिलायाः सुगन्धिकम् ।
सुस्वादु मधुरं देव मधुपर्कं गृहाण भो ॥
मधुपर्कम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
अथ पञ्चामृत स्नानम् तत्रादौ पयसा ॐपयः पृथिव्यां ०
कामधेनुसमुद्भूतं सर्वेषां जीवनं परम् ।
पावनं यज्ञहेतुश्च पयः स्नानार्थमर्पितम् ॥
पयस्नानम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
ॐआपोऽस्मान्मातरः० शुद्धजलं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

पञ्चामृत स्नानान्ते दधी स्नानम्-
पयसस्तु समुद्भूतं मधुराम्लं शशिप्रभम् ।
दध्यानीतं मया देव स्नानाय प्रतिगृह्यताम् ॥

दधिस्नानं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
ॐ आपोऽमाम्नातरः० शुद्धजलं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

पञ्चामृत स्नानान्ते घृत स्नानम्-
नवनीतसमुत्पन्नं सर्वसंतोषकारकम् ।
घृतेन स्नापितो देव मम शोकहरो भव ॥
घृतस्नानं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
ॐ आपोऽमाम्नातरः० शुद्धजलं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ।

पञ्चामृत स्नानान्ते मधुस्नानम्-
ॐ मधुव्वाता०
पुष्परेणुसमुत्पन्नं सुस्वादु मधुरं मधु ।
तेजःपुष्टिकरं दिव्यं स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
मधुस्नानम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
ॐ आपोऽमाम्नातरः० शुद्धजलं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

पञ्चामृत स्नानान्ते शर्कर स्नानम्-
ॐ अपा ॐ रसमुद्वयस०
इच्छुरससमुद्भूतां शर्करां पुष्टिदां शुभाम् ।
मलापहारिकां दिव्यां स्नानार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥
शर्करास्नानं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
ॐ आपोऽमाम्नातरः० शुद्धजलं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

पञ्चामृत स्नानम्- ॐ पञ्चनद्यः०
पयो दधि घृतं चैव मधुशर्करयान्वितम् ।
पञ्चामृतं मयानीतं गृहाण परमेश्वरः ॥
पञ्चामृतं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
ॐ आपोऽमाम्नातरः० शुद्धजलं समर्पयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः०
पीताम्बर युगं देव सर्व कामार्थ सिद्धये ।
मया निवेदितं भक्त्या गृहाण जगदीश्वरः ॥
यज्ञोपवीतम् ॥ ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत०
नवभिस्तन्तुभिर्युक्तं त्रिगुणं देवतामयम् ।
ब्रह्मसूत्रं मयादत्तं गृहाण परमेश्वरः ॥
यज्ञोपवीतम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
गन्धम् ॥ ॐ तं यज्ञं वर्हिषि०

श्रीखण्डं चन्दनं दिव्यं गन्धाढ्यं सुमनोहरम् ।
 विलेपनं सुरश्रेष्ठ चन्दनं प्रतिगृह्यताम् ॥
 गन्धम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 आभूषणम् ॥ माल्यादि (माला)
 ॐकिरीट कुण्डलादीनि काञ्चीवलय युग्मकम् ।
 पुष्पमालासमायुक्तं भूषणं प्रतिगृह्यताम् ॥
 आभूषणम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 अक्षतार्थे तिलम् ॥
 अक्षताश्च सुरश्रेष्ठ कुंकुमाक्ताःसुशोभिताः ।
 मया निवेदिता भक्त्या गृहाण जगदीश्वरः ॥
 अक्षतार्थे तिलम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 पुष्पम् ॥ श्रीश्चते लक्ष्मीश्च०
 इमानि पुष्पाणि मनोहराणि सुरासुराणामपि दुर्लभानि ।
 कल्पद्रुमादि द्रुमजानि तानि पुष्पाञ्जलिर्मेस्तु सुखाय नित्यम् ॥
 नानाविधः पुष्पाणि समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः॥
 ततो लक्ष्मीप्रीतये सिन्दुरादि सौभाग्यद्रव्याणि समर्पयेत् ।
 सीमन्ते शोभनार्थं च भर्तुर्आयुष्य वर्धनम् ।
 सर्वरत्नाधिकं देवि सिन्दूरं प्रतिगृह्यताम् ॥
 अनेकरत्न संयुक्ता सूर्यकोटिसमप्रभाः ।
 गात्राणि शोभयिष्यन्ति ह्यलङ्कारा सुरेश्वरि ॥
 सौभाग्यद्रव्याणि समर्पयामि श्रीरमायै नमः ॥
 ततो सत्यनारायणस्य अङ्गपूजां कुर्यात् ॥
 ॐविष्णवे नमः पादौ पूजयामि ।
 ॐनारायणाय नमः जङ्घे पूजयामि ।
 ॐकेशवाय नमः गुल्फौ पूजयामि ।
 ॐरामाय नमः जानुनी पूजयामि ।
 ॐकृष्णाय नमः मेढ्रं पूजयामि ।
 ॐनृसिंहाय नमः नाभिं पूजयामि ।
 ॐदामोदराय नमः हृदयं पूजयामि ।
 ॐजनार्दनाय नमः कण्ठं पूजयामि ।
 ॐश्रीधराय नमः बाहू पूजयामि ।
 ॐवाचस्पतये नमः मुखं पूजयामि ।
 ॐजगन्नाथाय नमः ललाटं पूजयामि ।
 ॐसर्वात्मने नमः शिरः पूजयामि ।
 ॐसत्यनारायणाय नमः सर्वाङ्गं पूजयामि । इति अङ्गपूजां कृत्वा ।
 तुलसीपत्रम् ॥ तुलसीं हेमरूपां च रत्नरूपां च मञ्जरीम् ।

भवमोक्षप्रदां तुभ्यमर्पयामि हरिप्रियाम् ॥ तुलसीदलं
तुलसीमञ्जरीम् समर्पयामि श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
धूपम् ॥ ॐ ब्राह्मणोऽस्य ०

वनस्पतिरसोद्भूतो गन्धाढ्यो गन्ध उत्तमः ।
आघ्रेयः सर्वदेवानां धूपोऽयं प्रतिगृह्यताम् ॥
धूपं आघ्रापयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
दीपम् ॥ ॐ चन्द्रमा मनसो ०
साज्यं च वर्तिसंयुक्तं बन्धिना योजितं मया ।
दीपं गृहाण देवेश त्रैलोक्यतिमिरापहम् ॥ दीपं दर्शयामि रमासहित
श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

नैवेद्यम् ॥ ॐ नाभ्याऽआसीदन्त ०
घृत शर्करया युक्तं मधुरं स्वादुचोत्तमम् ।
नैवेद्यं गृह्यतां देव भक्तिं मे ह्यचलां कुरु ॥
नैवेद्यं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
फल नैवेद्यम् ॥ इदं फलं मया देव स्थापितं भवदग्रतः ।
तेन मे सफलावाप्तिर्भवेज्जन्मनि जन्मनि ॥
फल नैवेद्यम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
अपूपम् ॥

ॐ त्वदीयं वस्तु गोविन्द तुभ्यमेव समर्पितम् ।
गृहाण सुमुखोभूत्वा प्रसीद परमेश्वरः ॥
रम्भाफलं घृतं क्षीरं गोधूमस्य च चूर्णकम् ।
जातीपत्रलवङ्गैला शर्करागुड मिश्रितम् ॥
सपादं सर्वभक्ष्याणि चैकीकृत्य निवेदितम् ।
मया श्रद्धावता देव गृहाण परमेश्वर ॥
अपूपम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
आचमनीयम् ॥

कर्पूरेण सुगन्धेन वासितं स्वादुचोत्तमम् ।
आचम्यतां जगन्नाथ मया दत्तं हि भक्तितः ॥
आचमनीयम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
चन्दनादिकरोद्वर्तनम् ॥
श्रीखण्डं चन्दनं युक्तं कर्पूरागरुमिश्रितम् ।
करोद्वर्तनकं देव गृहाण परमेश्वर ॥
करोद्वर्तनकं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ।
ताम्बूलम् ॥

पूगीफलं महद्दिव्यं नागवल्लीदलैर्युतम् ।
एलाचूर्णादिसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥
ताम्बूलं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

दक्षिणा ॥ ॐ हिरण्यगर्भसमवर्त०
 हिरण्यगर्भगर्भस्थं हेमबीजं विभावसोः ।
 अनन्तपुण्यफलदमतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
 दक्षिणां समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 चामरम् ॥
 ॐ शशाङ्क करसंकाशं हिमडिण्डिम पाण्डुरम् ।
 प्रोत्सारयासु दुरितं चामरं प्रतिगृह्यताम् ॥
 चामरं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 व्यजनम् ॥
 ॐ शिखिपुंखसमायुक्तं शैत्यमानन्ददायकम् ।
 व्यजनं दोलयामित्वामतः शान्तिं प्रयच्छ मे ॥
 व्यजनं दोलयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 आदर्शम् ॥
 ॐ दर्शनेन त्वमादर्शं नूनं मंगलदायकः ।
 शौर्यसौभाग्यसत्कीर्तिर्निर्मलज्ञानदो भव ॥
 आदर्शं दर्शयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 ततो यजमान स्वयं वा ब्राह्मणद्वारा
 ॐ नमो भगवते वासुदेवायः ॥
 अथवा
 ॐ नमो नारायणायः ॥
 इति मन्त्रेण अष्टोत्तरशतं जपं कुर्यात् ॥
 नीराजनम् ॥
 ॐ ष्ववर्तिसमायुक्तं घृतेन ज्वलितं मया ।
 आरार्तिक्यंप्रदानेन सन्तुष्टो भव सर्वदा ॥
 चन्द्रादित्यौ च धरणीविद्यु- दग्निस्तथैव च ।
 त्वमेव सर्वज्योतींषि तेन नीराजयाम्यहम् ॥
 सत्यनारायण आरती ॥
 जय लक्ष्मीरमणा श्रीलक्ष्मीरमणा ।
 सत्यनारायण स्वामी जन-पातक-हरणा ॥ जय० ॥ टेक ॥
 रत्नजडित सिंहासन अद्भूत छबि राजै ।
 नारद करत नीराजन घण्टा-ध्वनि बाजै ॥ जय० ॥
 प्रकट भये कलि-कारण, द्विजको दरस दियो ।
 बूढो ब्राह्मण बनकर कञ्चन-महल कियो ॥ जय० ॥
 दुर्बल भील कठोरा, जिनपर कृपा करी ।
 चन्द्रचूड एक राजा, जिनकी बिपद हरी ॥ जय० ॥
 वैश्य मनोरथ पायो, श्रद्धा तज दिन्ही ।
 सो फल भोग्यो प्रभुजी फिर अस्तुति कीन्ही ॥ जय० ॥

भाव-भक्तिके कारण छिन-छिन-रूप धर्यो ।
श्रद्धा धारण कीनी, तिनको काज सर्यो ॥ जय० ॥
ग्वाल-बाल संग राजा वनमें भक्ति करी ।
मनवाञ्छित फल दीन्हो दीनदयालु हरि ॥ जय० ॥
चढत प्रसाद सवायो कदलीफल,मेवा ।
धूप-दीप-तुलसीसे राजी सत्यदेवा ॥ जय० ॥
श्रीसत्यनारायणजीकी आरती जो कोइ नर गावै ।
तन-मन-सुख-सम्पत्ति मनवाञ्छित पावै ॥ जय० ॥
नीराजनं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
अथ कर्पूरदीपम्- अग्निज्योतिः०
सूर्येन्दु तारकावन्हिस्तेजः पुञ्जविराजितम् ।
कर्पूरदीपं देवेश गृहाण पुरुषोत्तम ॥
कर्पूरदीपं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

अथ पुष्पाञ्जलि-
उन्नमस्ते विश्वरूपाय शंखचक्रगदाभृते ।
पद्मनाभाय देवाय हृषीक पतये नमः ॥
नमस्तेऽनन्तरूपाय त्रिगुणात्मविभाविने ।
रमाकान्ताय देवाय जगदानन्दकारिणे ॥
सहस्र शीरसे तुभ्यं नमस्ते विश्वमूर्तये ।
पुष्पाञ्जलिं मया दत्तं गृहाण परमेश्वर ॥
पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः॥

प्रदक्षिणा-
यानि कानि च पापानि जन्मान्तर शतानि च ।
तानि तानि प्रणश्यन्तु प्रदक्षिण पदे पदे ॥

अथ नमस्कार-
सत्यव्रतं सत्यपरं त्रिसत्यं, सत्यस्य योनिं निहितं च सत्ये ।
सत्यस्य सत्यमृतसत्यनेत्रं, सत्यात्मकं त्वां शरणं प्रपन्नाः ॥
नमस्कारं समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

बद्धाञ्जलिं-अमोघं पुण्डरीकाक्षं नृसिंह दैत्यसूदनम् ।
हृषीकेशं जगन्नाथं वागीशं वरदायकम् ॥
योगेश्वरं गुणातीतं गोविन्दं गरुडध्वजम् ।
जनार्दनं व्रजानन्दं श्रीवल्लभमधीश्वरम् ॥
सत्यनारायणं देवं वन्देहं कामदं विभुम् ।
लीलया रचितं विश्वं येन तस्मै नमो नमः ॥
प्रणमामि सदा सत्यं सत्यं- नारायणं गुरुम् ॥
दुर्गमे विषमे घोरे शत्रुभिः परिपीडिते ।
विविधापत्सु घोरेषु दुःखेष्वपि च यद्भयम् ।

विनाशाय सदा देव तत्सर्वमुपसर्गकम् ॥
 त्वन्मायामोहिताः सर्वे ब्रम्हाद्यास्त्रिदिवौकसः ।
 न जानन्ति गुणं रूपं तवाश्चर्यमिदं प्रभो ॥
 मूढोऽहं प्राक्कथं जाने मोहितस्तव मायया ।
 प्रसीद पूजितो भक्त्या यथाविभवविस्तरैः ॥
 पुत्रं वित्तं च मच्चित्तं पाहि मां शरणागतम् ।
 शरणं तं प्रपद्येऽहं सर्वकामार्थसिद्धये ॥
 बद्धवाञ्जलिं समर्पयामि रमासहित
 श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥
 ततो विशेषार्घ्यम् ॥ दद्यात्-
 ॐजातो दैत्यवधार्थाय देवानां पालनाय च ।
 तस्मै देवाय सत्याय सगुणाय महात्मने ॥
 व्यक्ताव्यक्तस्वरूपाय हृषीकपतये नमः ।
 गृहाणार्घ्यम् मया दत्तं रमया सहित प्रभो ॥
 विशेषार्घ्यम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

अथ क्षमापनम्
 ॐत्राहि मां सर्वग श्रीश हरे संसारसागरात् ।
 पुष्कराक्ष निमग्नोऽहं मायाविज्ञानमत्सरात् ॥
 त्राहि मां देवदेवेश त्वत्त्वो नास्तीह रक्षिता ॥
 क्षमापनम् समर्पयामि रमासहित श्रीसत्यनारायणाय नमः ॥

अथ शंखजलं-
 ॐव्यदत्तं भक्तिमात्रेण पत्रं पुष्पं फलं जलम् ।
 निवेदितं च नैवेद्यं गृहाण कृपया प्रभो ॥
 मन्त्रहीनं क्रियाहीनं विधिहीनं सुरेश्वर ।
 यत्पूजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तुमे ॥
 ॐपूर्णमदः पूर्णमिदं पूर्णात्पूर्णं मद्बुध्यते ।
 पूर्णस्य पूर्णमादाय पूर्णमेवावशिष्यते ॥
 अर्घपात्रं परामुखं कृत्वा पूजयेत्-
 ॐअर्घ्यं पात्राय नमः । शंखपात्राय नमः ।
 सरस्वती पूजन, पुस्तक पूजन तथा कथा वाचक ब्रह्मणं च
 सम्पूज्यः । ततो ब्राह्मणद्वारा श्रीसत्यनारायणस्य कथां शृणुयात् ।
 पूर्णपात्रं कुर्यात् फलयज्ञोपवीतवस्त्रद्रव्य समन्वितम् २५६
 मुष्टीपरिमिततण्डुलपूरित पूर्णपात्रमादाय संकल्पं कुर्यात्-
 अद्येत्यादि देशकालौ स्मृत्वा.....मम कृतैतत् दीपकलशगणेश
 पूजनपूर्वकं दिक्पालादि शांगसपरिवार रमासहित श्रीसत्यनारायण
 स्थापन पूजन कर्मणोऽपूर्णस्य परिपूरणार्थं इमां पूर्णपात्रं (अन्नं)
 प्रजापति दैवतं फलं वनस्पति दैवतं वस्त्रं बृहस्पति दैवतं द्रव्यं

(रजतं) चन्द्र दैवतं.....गोत्राय.....शर्मणे ब्राह्मणाय सुपूजिताय
 तुभ्यमहं संप्रदद्ये ॥ ततो दक्षिणासङ्कल्प ॥ हरि ॐस्तत्सत्
 पूर्वसङ्कल्पसिद्धिरस्तु अद्येह मम श्रुतिस्मृतिपुराणोक्तफलावाप्तये
 मनोवाञ्छसिद्धये अमुककार्यसिद्धये सत्यनारायणव्रताङ्गत्वेन आदौ
 श्रीगणेश, दीप, कलश, पूजनपूर्वकसाङ्गदेवतायथालब्धोऽपचारेण
 पूजन तथा रमासहित श्रीसत्यनारायणस्य षोडशोऽपचारेण
 पूजनकर्मणः साङ्गता सिद्धये इमां दक्षिणाद्रव्यं रजतं चन्द्रदैवतं
 कागजपत्रं वनस्पति दैवतं नाना नाम गोत्राय नाना नाम
 शर्मणेभ्यो ब्राह्मणेभ्यो कन्या कुमारीभ्य योगिभ्यो बटुकेभ्यो
 विरक्तेभ्यो दीनानाथेभ्यो यथाभागं विभज्य यथाकाले दातुमहं
 इत्यूत्सृजेत् ॥ अथ अन्न (सिदा) दानम् ॥ अन्नफलं च पक्वान्नं
 रसैषड्भिसमन्वितम् । ददामि द्विजवर्याय सत्यदेवस्य प्रीतये ॥
 ततो आवाहित देवतान् विसर्जयेत् ॥ तद्यथा-
 आवाहनं नजानामि नजानामि विसर्जनम् ।
 मन्त्र पूजां नजानामि क्ष्यम्यतां परमेश्वरः ॥
 गच्छ गच्छ सुरश्रेष्ठ स्वस्थानं परमेश्वरः ।
 यत्र ब्रह्मादयो देवास्तत्र गच्छ सुरेश्वरः ॥
 यस्य स्मृत्या च नामोक्त्या तपोयज्ञक्रियादिषु ।
 न्यूनं सम्पूर्णतां याति सद्यो वन्दे तमच्युतम् ॥
 ततो कायेनवाचा ॥
 कायेनवाचा मनसेन्द्रियैर्वा बुध्यात्मनावा प्रकृति स्वभावात् ।
 करोमि यद्यत्सकलं परस्मै नारायणायैव समर्पयामि ॥
 ततो कर्ता वक्ष्यमाण मन्त्रं पठेत् ॥
 ॐअच्युताय नमः । ॐअच्युताय नमः । ॐअच्युताय नमः ।
 ॐविष्णवे नमः । ॐविष्णवे नमः । ॐविष्णवे नमः ।
 ततो किञ्चिन्नैवेद्यादिकं- पञ्चामृतं अपूपं चन्दनाक्षयत पुष्पादिकं
 हस्तेधृत्वा वक्षमाणः मन्त्रान्पठेत्
 वलिर्विभीषणो भीष्म प्रह्लादो नारदो ध्रुवः।
 नारायण प्रसादोयं सर्वे गृह्यन्तु वैष्णवा ॥
 ब्राह्मणद्वाराऽभिषेक प्रसादान् आशीर्वादान् गृहीत्वा ब्राह्मणाय
 प्रसाद दक्षिणादिकं दद्यात् ।
 सकल बन्धुवर्गाय सत्यनारायणस्य प्रसादं दद्यात् परमेश्वरस्य
 कीर्तनं कुर्यात् । रात्रौजागरणं कुर्यात् ॥
 इति श्रीसत्यनारायण व्रतपूजाविधिः सम्पूर्णम् शुभम् इति ।

—: ॐ :-